

Inleiding

Op de volgende pagina's is het verslag van de evaluatiemiddag 1 jaar passend onderwijs, d.d. 29-10-15 te vinden. Dit verslag bestaat uit de samenvatting van de 4 besproken thema's plus een overzicht van onderwerpen die bij verschillende thema's aan bod bleken te zijn gekomen.

De thema's zijn: bestuurlijke samenwerking, operationele samenwerking, rijkdom aan verscheidenheid en financiën.

Tijdens elke themabespreking is een aantal onderwerpen benoemd die extra aandacht vragen, dan wel ontwikkeld moeten worden.

Hieronder worden per thema de belangrijkste ontwikkelonderwerpen genoemd.

Bestuurlijke samenwerking:

- Versterken van de relatie met de samenwerkingsverbanden in de regio. Specifiek die met Sterk VO.
- Het maken van afspraken met het samenwerkingsverband PO over het uitwisselen van informatie over leerlingen.
- Het bundelen van de informatie over de toegang tot de jeugdzorg. Verwijderen van schotten tussen onderwijs en zorg.

Operationele samenwerking:

- Uitwisseling van expertise tussen alle scholen (vo-vo; vso-vso, vso-vo) en alle lagen (docenten tot directies) van de scholen.
- Bevorderen van de opstroommogelijkheid van vso naar vo.
- Verbeteren van de samenwerking met de gemeenten (= jeugdzorg).

Rijkdom aan verscheidenheid:

- Ontwikkelen van een nieuw monitorformulier.
- Inventariseren van de verschillende arrangementen en bespreken met de zorgcoördinatoren.
- Zorgdragen voor meer samenwerking tussen vso en vo.
- Bevorderen van voorlichting aan leraren in het basisonderwijs over een beter beeld van de (on)mogelijkheden van het vo en over zorgplicht.

Financiën:

- Over 1 jaar bespreken of gezamenlijke inkoop van bv. reboundplekken als noodzakelijk wordt gezien.
- Ontwikkelen van een nieuw monitorformulier.
- Onderzoek naar de verdeelsleutel en de mogelijkheid van een vaste voet na 2 jaar passend onderwijs
- Investeren in de samenwerking vo-vso.

Achteraf blijkt dat bij de verschillende themabesprekingen een aantal keer hetzelfde onderwerp aan bod is gekomen. Hieronder staan deze 5 onderwerpen (kort) genoemd:

1. Maak afspraken met het swv po.
2. Verbeter de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten.
3. Zorg voor expertise uitwisseling tussen alle scholen.
4. Versterk de samenwerking tussen vo-vso.
5. Ontwikkel een nieuw monitorformulier.

Omdat deze 5 onderwerpen bij verschillende thema's naar boven zijn gekomen zou geconcludeerd kunnen worden dat dit de belangrijkste ontwikkelpunten voor dit moment zijn.

Daarnaast geeft het Herman Jordan aan de 1,2,3-sleutel, waarop de verdeling van de financiën is gebaseerd, onvoldoende werkzaam te vinden. Weliswaar beperkt de opmerking zich tot één school, maar dat wil niet zeggen dat hier geen serieus gehoor aan moet worden gegeven. Een rekensessie met de variant "vaste voet" kan hier een bijdrage aan leveren.

Conclusie van de evaluatiemiddag:

Tijdens de alv-bespreking op 13-10-15 van de "Rapportage evaluatie eerste jaar passend onderwijs Samenwerkingsverband-vo-zou", werd al opgemerkt dat de gekozen visie en het (school)model, en de

daaruit voortvloeiende uitwerkingen, niet of nauwelijks ter discussie staan. Daar is het na 1 jaar ervaring ook nog te vroeg voor.

N.a.v. de evaluatiemiddag kan nu dan ook worden geconcludeerd dat, na 1 jaar passend onderwijs, er geen (wezenlijke) wijzigingen in het ondersteuningsplan noodzakelijk zijn (behoudens de nog eventueel te voeren discussie over het 1,2,3-sleutel). De voorgestelde actiepunten zijn van uitvoerende aard en hebben geen betrekking op de uitgangspunten van het swv.

Evaluatiemiddag 1 jaar passend onderwijs, gehouden op 29-10-15.

Aanwezig:

Ali Dekker (voorzitter swv), Stan Poels (bestuurslid, CVOg), Kees de Bruin (bestuurslid, Beukenrode onderwijs), Pascal van de Ven (bestuurslid, Schoonoord), Jan Reitsma (bestuurslid, Kleine Prins), Gijs van Lennep (Bestuurslid, Vrije school), Hennie van de Boorn (Seystercollege), Josian Stikkelbroek (gemeente Bunnik), Henk Zijlstra (lid alv, Werkplaats), Patty Stefans (OPR), Trudie v.d. Kant (Revius Wijk), Sjaan Veenhof (OPR, CCZ), Joke Nooij (CCZ), Binneke Lagerweij (ouder OPR), Thijs van den Bosch (OPR, Beukenrodeonderwijs), Liesbeth Wijburg (OVZ), Maarten Blokker (Tobiasschool), Marion Hagdorn (Revius Doorn), Henriette Hopman (Revius Doorn), Satu Antilla (Intermetzo), Mienke Brouwer (Revius Doorn), Elisabeth van Lennep (lid alv, Meerklank), Ingrid van der Neut (lid alv, Herman Jordan), Kirsten van Buren (Intermetzo), Mendy van Horssen (Werkplaats), Marjet van Ardenne ((Schoonoord Doorn), Simone Magnée (Opr, de Breul), Noortje Koekkoek (Groenhorst), Kornelia Azizzi (Schoonoord Maarsbergen), Sven Boogert (Vrije school), Paul Oosterman (Herman Jordan), Ike Holland (Tobias), Marit Zegers (Beukenrodeonderwijs), Katja Merx (gemeente Heuvelrug), Gerda Casteel (lid alv, Groenhorst), Jos van Dalum (leerplicht Zeist), Ton Rietveld (OPR, ouder) Margot Klute (OPR, ouder), Peter van Dijen, lid alv, Cvog), Joop Hoogendoorn (swv po), Naima Rahmouni (lid alv, Beukenrode onderwijs) Gerda Jol (Berg en Boshschool), Gemma Peters (swv), Christianne Cortenbach (Schoonoord Doorn), Margret Beekman (de Breul), Agnieta Dijkstra (Groenhorst), Vincent de Gast (OPR, Schoonoord), Johan Woudenburg (swv), Totie Cronie (OLZ), Ineke Klein (OPR, Herman Jordan), Petra de Kruijf (leerplicht Wijk bij Duurstede), Mariette Dijkstra (Kleine Prins), Loes IJkelstam (HNL), Janneke Wanige (HNL), Harry Emmerzaal (swv).

1. Inleiding door de voorzitter, mevr. Ali Dekker.

Het doel van de middag is het delen van ervaringen van het eerste jaar passend onderwijs.

Daarvoor:

- is veel materiaal verzameld (monitorformulieren, vragenlijsten zorgcoördinatoren, 2 maal ronde langs de scholen door de directeur van het swv).
- is deze middag georganiseerd en is de samenstelling van de aanwezigen bijzonder (leden alv, directieleden scholen, zorgcoördinatoren, OPR, ambtenaren, swv po).

Het verzamelende materiaal is verwerkt tot een rapport dat elke deelnemer heeft ontvangen, dit rapport dient als achtergrond informatie voor de middag. In het voor 4 jaar opgestelde ondersteuningsplan heeft elk jaar een eigen titel meegekregen, deze zijn als volgt:

2015/2016: Jaar van het optuigen

2016/2017: Jaar van het Flexibiliseren

2017/2018: Het jaar van het volledig operationeel zijn

2018/2019: Het jaar van de realisatie

Dat betekent dat afgelopen jaar als overgangsjaar wordt gezien, een jaar waarin we een start gemaakt hebben met passend onderwijs, maar dat we ons moeten realiseren dat we slechts nog aan het optuigen zijn geweest.

De resultaten van de middag zullen worden besproken op de bestuursvergadering van 18-11 as. Vervolgens zal er op de ALV van 10-12 as. met de leden worden gesproken of er wel of geen aanpassingen noodzakelijk zijn.

2. Thema: bestuurlijke samenwerking

In de workshop zijn drie prioriteiten benoemd, dat zijn:

1. Het versterken van de relatie met de samenwerkingsverbanden in de regio.
Vooral scholen die veel leerlingen hebben uit Utrecht (en leerlingen daar soms beter op hun plek lijken te zijn) ervaren een onmogelijkheid om vooral met het Sterk VO in Utrecht daar afspraken over te maken. Sterk VO wil niet met schooldirecteuren overleggen. Sterk VO is van mening dat alleen op het niveau van het samenwerkingsverband overlegd kan worden, en wel door de directeuren van de samenwerkingsverbanden. En dat terwijl vanwege ons schoolmodel een overleg op leerlingniveau nu juist geen taak van de directeur in ons samenwerkingsverband is. Zie hier het dilemma waar de schooldirecties zich voor geplaatst staan. Deze patstelling moet doorbroken worden. We kunnen bv onze directeur daar toch een rol in laten spelen, maar ook op bestuurlijk niveau naar meer toenadering zoeken. Onze leden in de ALV van Sterk VO kunnen het ook aankaarten; dat Sterk VO zich ook tot andere samenwerkingsverbanden moet verhouden en niet uitsluitend haar eigen model als uitgangspunt moet nemen. Naast het contact, gaat het ook om afspraken over hoe om te gaan met onze regels over financiering als het gaat om tussentijdse overplaatsing. We moeten daar met aanpalende SWV's afspraken over maken. Ook over het aanvaarden van elkaar TLV's. (In PO is dat al het geval).
2. Het maken van afspraken met het samenwerkingsverband PO over het uitwisselen van informatie over leerlingen.
Geconstateerd wordt dat de basisscholen lang niet alle gegevens over een leerling uitwisselen met het VO. Argumenten zijn dat ouders dat niet altijd willen, zeker als het om psychiatrische problematiek gaat, en dat kinderen een nieuwe start verdienen. Hoe het ook zei, hier moeten wel afspraken over worden gemaakt. Vanuit het PO wordt aangegeven dat het nog erg moeilijk is om de individuele leerkrachten te bereiken met informatie. Ze zijn, zo blijkt onder de enquête zorgcoördinatoren, vaak ook niet op de hoogte van de onderwijsprofielen. Het doel is om dat te verbeteren. De samenwerkingsverbanden moeten daar samen een aanpak voor bedenken.
3. Het bundelen van de informatie over de toegang tot de jeugdzorg.
Elke gemeente heeft de toegang tot de jeugdzorg op een eigen wijze georganiseerd. Voor scholen is het lastig om daar overzicht op te houden. Het zou wenselijk zijn dat leerlingen met een jeugdzorg vraag, via één persoon kunnen worden bemiddeld. Dat kan wederom de directeur van het samenwerkingsverband zijn, maar ook een andere persoon zijn die al een rol speelt in de huidige zorgstructuur en contacten heeft met de betreffende school (b.v In Zeist heeft elke school een CJG medewerker. Die zou die rol kunnen vervullen). Hoe dan ook moet er een duidelijk "loket" zijn voor de scholen of een verbindingsofficier.

Andere punten die aan de orde kwamen zijn:

- Werkgroep PO-VO is niet wat de naam suggereert. Er zitten geen mensen van het PO in en ook niet van het VSO. Dat zou wel het geval moeten zijn. Daarnaast moet er een duidelijke trekker komen voor die groep (voorzitter). De werkgroep functioneert ook niet onder het SWV. Dat zou eigenlijk wel moeten.
- Lea's (Lokale educatieve agenda) zijn die nog wel nodig? Wel voor de puur lokale dingen, maar onderwerpen met een meer regionale component, graag bundelen op het OOGO.
- Onderwijs en Gemeenten werken nog erg gescheiden. Vanuit het belang van het kind zouden de schotten tussen onderwijs en zorg geslecht moeten worden.
- In Utrecht is leerplicht wijkgericht georganiseerd. Dat maakt het ook niet eenvoudig om daar

overzicht op te houden (kan ook bij de verbindingsofficier liggen)

- De kennis bij de basisscholen over de arrangementen die op de VO scholen geboden kunnen worden is nog beperkt. Vermoed wordt dat dat ook tijd nodig heeft. We zijn immers nog maar een jaartje onder weg. Even afwachten dus.

3. Thema: operationele samenwerking

Het thema operationele samenwerking is 2 maal aan de orde geweest.

De belangrijke opmerkingen uit beide sessies bleken grote overeenkomsten te hebben en zijn als volgt samen te vatten:

1. Hoewel de samenwerking (na 1 jaar) best positief is zijn er toch ook situaties die nauwelijks algemeen bekend zijn. Daarbij moet worden gedacht aan leerlingen waarvoor de overplaatsing tussentijds moeizaam verloopt en waar leerplicht bij wordt ingeschakeld. Het tijdig melden van leerlingen die aan het einde schooljaar afstromen van VMBO TL of HAVO naar een lager niveau dat de betrokken school niet aanbiedt zou een oplossing kunnen zijn.
2. Omdat er onvoldoende kennis is van de mogelijkheden van de diverse scholen is het belangrijk/noodzakelijk dat er een uitwisseling van expertise binnen het swv wordt georganiseerd. Daarbij wordt gedacht aan uitwisseling tussen regulier en vso, maar ook tussen alle lagen van de scholen (directies, docenten, zorgco's). De aanwezige zorg- coördinatoren merken daarbij op dat hun takenpakket/agenda dermate vol is dat er eigenlijk geen tijd is om andere scholen te bezoeken.
3. De zorgcoördinatoren zouden in de samenwerking een centralere rol moeten krijgen. Vooral het samenwerken/uitwisselen op casusniveau wordt als belangrijk gezien.
4. Er gaan nog (te) weinig leerlingen van vso naar vo. Er lijkt bij het vo een koudwatervrees te zijn om deze leerlingen op te nemen. Toch is dit wel een doel van passend onderwijs. Er is bij het vo weinig kennis van het vso. Naast uitwisseling van deze kennis is het wenselijk dat er binnen het swv over dit onderwerp actie worden ondernomen.
5. De samenwerking met de residentiële instellingen (vso) is onvoldoende duidelijk. Daarbij wordt genoemd:
Bij wie ligt de zorgplicht?
Wie betaalt de vso-plaats na uitstroom?
6. De samenwerking met gemeenten wisselt per gemeente, over het algemeen wordt gesteld dat die met leerplicht goed verloopt, die met jeugdhulp minder.

4. Thema: rijkdom aan verscheidenheid

Betrouwbaarheid bevindingen monitor

Volgens de deelnemers zijn de bevindingen niet betrouwbaar omdat:

- Scholen soms onderwijsondersteuning meetellen die eigenlijk tot de basisondersteuning behoort en dus ten laste van de reguliere rijksbijdrage hoort te vallen en niet ten laste van het pao-budget van de school.
De mogelijkheid om preventieve activiteiten uit het pao-budget te bekostigen is destijds opgenomen op verzoek van OSGS in het verlengde van het uitgangspunt van het samenwerkingsverband 'van curatief naar preventief.' Een 'extra' inzet op preventie zou curatieve onderwijsondersteuning op een later moment immers kunnen voorkomen.
- Scholen verschillen in de toewijzing van onderwijsondersteuning aan de verschillende categorieën (licht preventief, licht curatief, arrangement). Wat op de ene school als preventief geldt, noemt een andere school curatief.
Gegeven het schoolmodel ligt voor de hand (en is zelfs beoogd) dat scholen kunnen verschillen qua nomenclatuur.
- Operationalisering van onderwijsondersteuning lopen uiteen: de ene school geeft bij RT 10 uur en een andere maar 5.
Gegeven het schoolmodel ligt voor de hand (en is zelfs beoogd) dat scholen kunnen verschillen qua operationalisering.
- Invulling van de monitor geschiedde deels achteraf, waarbij soms gegevens gereconstrueerd moesten worden.

- De omzetting van de inhoudelijk gegevens naar geld kan tot fouten geleid hebben, al was de indruk van de aanwezigen wel dat de berekeningen waarschijnlijk redelijk betrouwbaar waren. Zorgcoördinatoren gaven aan dat zij zich niet/nauwelijks hebben laten leiden door de vraag of er wel budget zou zijn (dat kan het gegeven van overschrijving deels verklaren). *Aannemelijk is voorts dat gerekend is met het normatief tarief van € 60 per uur. Dat vergroot de vergelijkbaarheid.*

Uit de discussie

- In de praktijk hebben scholen c.q. zorgcoördinatoren zich niet laten leiden door het beschikbare budget (ook al omdat er geen zicht was op de budgetuitputting). *Dat is in lijn met het landelijk pao-beleid (het feit dat het budget op is, ontleent de school niet van haar zorgplicht) en kan verklaren dat er in de praktijk meer budget besteed is dan er vanuit het swv beschikbaar werd gesteld.*
- Enkele zorgcoördinatoren constateren dat er met ingang van het nieuwe schooljaar wel meer aandacht is voor het budget vanuit de directie
- VSO-scholen melden dat terugplaatsing van leerlingen naar de reguliere school in de praktijk nog altijd lastig is. Dat is niet in lijn met wat passend onderwijs beoogt en ook vreemd omdat de scholen voor de kosten opdraaien en terugplaatsing daarom financieel aantrekkelijk kan zijn. *Mogelijk hebben de gesignaleerde gevallen nog niet betrekking op leerlingen waar de scholen voor betalen (dit is niet nagegaan).*
- Het aantal ‘lastige gevallen’ is volgens de meeste zorgcoördinatoren beperkt. Sommigen zouden graag zien dat er voor die categorie een mogelijkheid is voor consultatie op samenwerkingsverbandniveau, met daarbij eventueel doorzettingsmacht voor de directeur om de knoop door te hakken op welke school het kind geplaatst wordt. (Er was soms sprake van heimwee naar het RZT+ en de Rebound/Op de rails plaatsen). Andere zorgcoördinatoren lossen een en ander liever zelf op en gaan ervan uit dat men gaandeweg zelf de benodigde deskundigheid en het vereiste netwerk ontwikkelt.
- Eénpitters melden dat plaatsing in het vso een zeer grote kostenpost kan zijn voor de school en dat dit risico misschien leidt tot het niet willen aannemen van sommige leerlingen, of tot het niet of te laat verwijzen naar het vso.
- De (sterke) indruk is dat ouders onderzoeksresultaten over hun kinderen onder de pet houden en basisscholen verbieden deze op te nemen in het onderwijskundig rapport. Dat dit gebeurt, wordt ook vanuit de basisscholen toegegeven. Ouders deden dat in het verleden uit angst dat scholen de leerling niet zouden plaatsen. Gegeven de zorgplicht is die vrees echter niet meer terecht en is het zelfs in het belang van de leerling dat de vo-school van meet af aan op de hoogte is, zodat ook een passend arrangement kan worden geboden. Correcte voorlichting aan ouders, juist ook binnen het primair onderwijs, moet bevorderd worden.
- De indruk is dat het aantal (*als zodanig gelabelde*) zorgleerlingen toeneemt door meer aandacht voor signalering.
- De indruk is dat basisscholen geregeld iets te hoog adviseren. Daardoor neemt het aantal zorgleerlingen toe want voor een deel van deze leerlingen geldt dat zij daardoor in het vo overvraagd worden met leerachterstanden tot gevolg en mogelijk ook leidend tot psychosociale problematiek. Een en ander kan leiden tot afstroom. *Zorgcoördinatoren benadrukken dat het beter is om deze leerlingen te laten ‘stijgen’, dan om ze te laten afstromen. De indruk is dat leraren op het basisonderwijs niet altijd goed kunnen inschatten wat er van de leerlingen gevraagd wordt op de verschillende schoolsoorten in het vo, niet alleen cognitief/inhoudelijk, maar ook (psycho)sociaal. Voorlichting is hier wenselijk.*
- De omgang met andere hulpverleners rondom een zorgleerling is niet altijd eenvoudig. Vaak duurt het lang voordat dezen op hoogte zijn van wat er binnen de school gebeurt en kan. Ook is hun inbreng naar de school toe (met betrekking tot de uitwerking van het OPP) soms beperkt. In de discussie hierover wordt aangegeven dat de aanwezigheid van een ‘eigen’ orthopedagoog binnen de school (het schoolbestuur) nuttig kan zijn. Zo’n functionaris spreekt

de taal, kan onderzoeksgegevens naar waarde schatten en kan de afstemming van de ondersteuning op school en de behandeling binnen de overige hulpverlening in de gaten houden.

Aanbevelingen

- Ontwikkel – in samenspraak – een nieuw monitorformulier dat
  - Tot meer onderling vergelijkbare resultaten leidt,
  - Dat administratief minder belastend is.
- In de schoolondersteuningsprofielen staat opgenomen wat minimaal tot de basisondersteuning behoort.¹ Neem dat tot uitgangspunt bij het bepalen welke onderwijsondersteuning *niet* ten laste van het pao-budget van de school gebracht kan worden.
- Handhaaf het uitgangspunt ‘spreiden in plaats van concentreren van zorgleerlingen’. Laat de eventuele verscheidenheid tussen de scholen *niet* uitmonden in ‘specialisaties’ voor specifieke categorieën zorgleerlingen. In dat licht bezien, is er ook geen aanleiding om in de schoolondersteuningsprofielen meer te differentiëren.
- Inventariseer de verschillende arrangementen die de scholen aanbieden en bespreek de inventarisatie met de zorgcoördinatoren. Op basis van deze inventarisatie:
  - Zijn scholen over en weer op de hoogte van de aangeboden arrangementen.
  - Kunnen scholen van elkaar leren.
  - Kan nagegaan worden of er wel een dekkend aanbod is (mogelijk blijken arrangementen die wel nodig zijn, toch nog niet te worden aangeboden).
  - Kan mogelijk een typologie worden opgesteld voor de nieuwe monitor.
- Draag zorg voor meer samenwerking tussen vso en vo (naast de mogelijkheid van een vo--vso-plaatsing).
- Bevorder correcte voorlichting over de zorgplicht in het basisonderwijs opdat ouders instemmen met meer complete onderwijskundige rapporten.
- Bevorder dat leraren in het basisonderwijs een beter beeld hebben van wat de verschillende onderwijstypes in het vo zowel in termen van cognitie als qua psychosociale ‘schoolrijpheid’ van de leerlingen vergen om de adviezen te optimaliseren.

5. Thema: financiën

Uit de workshop ‘financiën’ kwamen de volgende onderwerpen naar voren:

1. De overheadkosten van het SWV worden laag geacht. Maar het gaat natuurlijk om de vraag wat je ervoor krijgt. Sommige personen gaven aan eventueel wel wat meer overhead te willen betalen als daar meer dienstverlening tegenover staat. B.v. de gezamenlijke inkoop van expertise of van Rebound-achtige voorzieningen. Maar men wil nog 1 jaar (2015-2016) de kat uit de boom kijken voordat hierover gesproken dient te worden
2. De ingevulde formulieren met de besteding van de middelen roepen veel vragen op, en zelfs irritaties. De interpretatie van de vragen is zo verschillend dat er nauwelijks “fatsoenlijke” conclusies over kunnen worden getrokken. Men pleit voor een werkgroepje dat zich gaat

---

¹ De school, in het kader van de basisondersteuning:

- signaleert preventief en tijdig leerproblemen en ontwikkelings- en opvoedproblemen.
- heeft of ontwikkelt een aanbod voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie conform de daarvoor landelijk vastgestelde protocollen.
- heeft of ontwikkelt onderwijsprogramma’s en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen die qua cognitieve capaciteiten boven-, dan wel ondergemiddeld toegerust zijn voor de schoolsoort waar zij op zitten, terwijl zij wel in staat worden geacht het schooltype waar ze op zitten succesvol te doorlopen
- zorgt – binnen grenzen van redelijkheid – voor fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben.
- beschikt over (ortho)pedagogische en (ortho)didactische programma’s en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.
- past een protocol toe voor medische handelingen.
- beschrijft op welke wijze de school samenwerkt met ketenpartners om lichte curatieve ondersteuning te bieden.

buigen over een nieuw, kleiner en minder complex formulier met een eenduidige interpretatie. Met zorgcoördinatoren daarin.

3. De zorgbudgetten die elke school ontvangt zijn ondertussen behoorlijk fors. De meeste aanwezigen ervaren dit als een groot goed. Het geeft optimale bewegingsvrijheid en de kans met partijen in zee te gaan die aansluiten bij de school.
Er wordt gepleit dit voorlopig niet te veranderen en de kans te geven verder te ontwikkelen. Scholen zullen zeker onderlinge samenwerking aangaan.
Eén school, het Herman Jordan, wil wel graag de 1-2-3 systematiek wijzigen omdat zij als HAVO/VWO-school relatief weinig zorgmiddelen ontvangen. Zij pleiten voor een vaste voet per school (voor iedereen identiek) en daar “boven op” de verdeling van de zorgmiddelen. Zij willen het systeem dus wel graag snel aanpassen.
4. Het aantal TLV’s was het afgelopen jaar beperkt, namelijk 12. Zeker gezien de kosten van een doorverwijzing naar het VSO proberen scholen leerlingen lang “binnenboord” te houden. Het is jammer dat er nog vrijwel niet gewerkt wordt met zorgarrangementen tussen VO en VSO. Het is of VO of VSO. De proeftuinen hebben helaas niet geleid tot duurzame relaties tussen VO en VSO. Daar moet de komende periode dus fors in geïnvesteerd worden. Het CCZ begint binnenkort met een eigen klasje voor “potentiele VSO-ers” o.l.v. een ingehuurd VSO-docent omdat dat goedkoper is dan VSO-verwijzingen.

6. Gedeelde onderwerpen

Achteraf blijkt dat bij de verschillende themabesprekingen een aantal keer hetzelfde onderwerp aan bod is gekomen. Het betreft de 5 volgende onderwerpen:

1. Het onderwerp “afspraken maken met het swv po” wordt genoemd bij bestuurlijke en operationele samenwerking. Daarbij gaat het over de werkgroep vo-po, het ontbreken van kennis bij het po over de arrangementen van het vo, het niet opnemen van alle gegevens in het onderwijskundige rapport en het geven van te hoge adviezen.
2. Het onderwerp “onderwijs en gemeenten” wordt genoemd bij bestuurlijke en operationele samenwerking en rijkdom aan verscheidenheid. Daarbij gaat het over schotten tussen onderwijs en gemeenten en de samenwerking met jeugdhulp/omgang met hulpverleners.
3. Het onderwerp “expertise uitwisseling” wordt genoemd bij operationele samenwerking en rijkdom aan verscheidenheid en financiën. Daarbij gaat het over onbekendheid van elkaars expertise (zowel vo-vo als vso-vo) en de aangeboden arrangementen.
4. Het onderwerp samenwerking vo-vso wordt genoemd bij operationele samenwerking, rijkdom aan verscheidenheid en financiën. Het gaat daarbij over de (terug)plaatsing van leerling vanuit het vso naar het vo en het beperkt gezamenlijk aanbieden van arrangementen.
5. Het onderwerp “monitoring” wordt genoemd bij operationele samenwerking en financiën. Het gaat daarbij over het feit dat de ingeleverde getallen onvoldoende vergelijkbaar zijn en het ontwikkelen van een nieuw monitorformulier.

7. Evaluatie van de middag

Er zijn 32 formulieren ingeleverd. Hieronder een samenvatting van deze formulieren.

1. Was deze bijeenkomst zinvol in het kader van de evaluatie 1 jaar passend onderwijs.

zwak	Voldoende	Goed
	12	20

2. Heb je naar voren kunnen brengen wat je wilde? 30 maal ja.
3. Wat vond je van thema’s die je hebt bijgewoond?

	Zwak	Voldoende	Goed
Bestuurlijke samenwerking		3	9
Operationele samenwerking		6	14
Rijkdom aan verscheidenheid		9	6

Financiën	2	9
Oordeel hele middag	5	14

4. Opmerkingen:

Fijn om zoveel “verschillende” mensen bij elkaar te hebben.
Twee goede workshops gevolgd, praktische uitwisseling.
Graag meer uitwisseling tussen de verschillende scholen.
Hopelijk worden alle opmerkingen goed verwerkt. Het is een ontwikkeling = positief.
Mis de evaluatie TLV.
Open gesprekken, graag terugkoppeling van de actiepunten.
Rijkdom aan verscheidenheid: had gehoopt dat dit thema meer zou ingaan op de inhoudelijkheid. van de arrangementen.
Dank.
Goede tussenstap, goed vertrekpunt voor verder bouwen. Hopelijk ook rust bij betrokkenen. Dank.
Bij rijkdom: gehoopt op meer concrete info over arrangementen, scholen, mogelijkheden etc.
We missen structurele ruimte voor adviesgeving t.a.v casuïstiek
Tijd voor evaluatie werkwijze bestuur/ALV. Wereld van verschil tussen gesprek deze middag en “verplichte overleg” bestuur/ALV
Jammer dat de conclusie van de monitoring zwaarder woog dan de betrouwbaarheid.
Jammer dat het thema operationele samenwerking deels werd opgeslokt door discussie over het monitorformulier. Leuk te merken dat zorgco’s op 1 lijn zitten. Verbaasd over de behoefte aan een reboundvoorziening. Vso is toch altijd (in principe) tijdelijk?
Nu de uitwerking nog...
Prima organisatie.
Voor mij als nieuwkomer zeer leerzaam.
Goed om te horen wat de knelpunten zijn en hoe interventies kunnen worden ingezet. Vaker doen.
Het was vrij globaal, een .....zijn in haast gemaakt. Daar moet actie op worden ondernomen.
Volgende keer badges.
Als het swv nog wat investeert in kennismaking en communicatie rondom beschikbare expertise zou dit het swv sterk stimuleren.
Rapport evaluatie is nog teveel een benchmark ipv evaluatie. Kwalitatief onderzoek is nodig. Bijv. zijn ouders tevreden over aangeboden arrangement, doorverwijzing etc. Ook de monitor expertise ontwikkeling en samenwerking vo-vo en vo-vso mist.
Aan de slag.